

Bruselj, 5. maj 2026
(OR. en)

8903/26

**Medinstitucionalna zadeva:
2026/0104 (NLE)**

**FISC 164
ECOFIN 578
ENER 223**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 4. maj 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2026) 189 final

Zadeva: Predlog
IZVEDBENI SKLEP SVETA
o dovoljenju Švedski, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES
uporabi znižani stopnji trošarin za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki
se uporabljata kot pogonsko gorivo

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 189 final.

Priloga: COM(2026) 189 final

Bruselj, 4.5.2026
COM(2026) 189 final

2026/0104 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dovoljenju Švedski, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES uporabi znižani stopnji trošarin za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki se uporabljata kot pogonsko gorivo

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Obdavčitev energentov in električne energije v Uniji ureja Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (v nadaljnjem besedilu: direktiva o obdavčitvi energije ali Direktiva)¹.

V skladu s členom 19(1) Direktive, poleg določb zlasti iz členov 5, 15 in 17, lahko Svet na predlog Komisije kateri koli državi članici soglasno dovoli uvedbo nadaljnjih izjem ali znižanj ravni obdavčitve zaradi upoštevanja posebnih politik.

Švedski organi so z dopisom z dne 26. marca 2026 Komisijo obvestili, da nameravajo zaprositi za dovoljenje za uporabo začasnega znižanja nacionalnih davčnih stopenj za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki se uporabljata kot pogonsko gorivo, ki bodo tako nižje od najnižjih davčnih stopenj, kot so določene v členu 7 in Preglednici A Priloge I k Direktivi. Zahtevano znižanje znaša 2,4 SEK² na liter tako za plinsko olje kot tudi za neosvinčeni bencin, znižanje pa bi se uporabilo za del davka, ki se nanaša na CO₂.

Zahtevano obdobje veljavnosti je pet mesecev, ki se začne takoj, ko Svet sprejme sklep, kar je v okviru najdaljšega dovoljenega obdobja iz člena 19(2) direktive o obdavčitvi energije.

Po navedbah švedskih organov je cilj ukrepa ublažiti visoke maloprodajne cene plinskega olja in bencina v državi, ki so posledica nedavnih geopolitičnih dogodkov ter neposredno vplivajo na gospodinjstva in podjetja.

Evropski svet je v sklepih z dne 19. marca 2026 poudaril, da je energetske prehode še vedno najučinkovitejša strategija za doseganje strateške avtonomije Evrope, krepitev odpornosti, strukturno znižanje cen energije ter zagotavljanje velikih količin čiste in doma proizvedene energije, potrebne za poganjanje gospodarstva prihodnosti.

Hkrati je Evropski svet priznal, da so kratkoročno potrebne ciljno usmerjene rešitve za zagotovitev cenovno dostopne energije, pri čemer je treba upoštevati tehnološko nevtralnost in specifične razmere v državah članicah, posebno izpostavljenost nekaterih industrijskih sektorjev tveganju selitve proizvodnje ter potrebo po izboljšanju pogojev za energetske intenzivne inovativne sektorje, ne da bi pri tem ogrozili predvidljivost in enake konkurenčne pogoje.

Ob upoštevanju tega je Evropski svet Komisijo pozval, da nemudoma predstavi nabor ciljno usmerjenih začasnih ukrepov za obravnavo nedavnega porasta cen uvoženih fosilnih goriv, ki je posledica krize na Bližnjem vzhodu. Sklepi Evropskega sveta vsebujejo politične smernice držav članic in predstavljajo politični mandat za sprejetje fiskalnih ukrepov, ki omogočajo zahtevano prožnost. Ti sklepi se jasno zavzemajo za popolno uporabo odstopanj in prožnosti, predvidenih v direktivi o obdavčitvi energije, vključno s sprejetjem začasnih znižanih stopenj, ki so skrbno povezane z izrednimi okoliščinami in cilji cenovne dostopnosti energije.

¹ UL L 283, 31.10.2003, str. 51.

² To znaša 0,217 EUR na liter na podlagi uradnega menjalnega tečaja na dan 1. oktobra 2025 (1 EUR = 11,035 SEK).

Cilj takih ukrepov bi bil omogočiti državam članicam, da razvijejo ciljno usmerjene in začasne rešitve za obvladovanje negativnega učinka sedanje energetske krize na cene. Ti so kratkoročno potrebni za zagotovitev cenovno dostopne energije, pri čemer je treba upoštevati tehnološko nevtralnost in specifične razmere v državah članicah, posebno izpostavljenost nekaterih industrijskih sektorjev tveganju selitve proizvodnje ter potrebo po izboljšanju pogojev za energetsko intenzivne inovativne sektorje, ne da bi pri tem ogrozili predvidljivost in enake konkurenčne pogoje.

Od izbruha konflikta in posledičnih motenj v Hormuški ožini se je cena nafte (Brent) povišala s približno 60 EUR/sodček na več kot 90 EUR/sodček³. Po tem povišanju cen so bile povprečne cene goriva na Švedskem zabeležene, kot sledi v nadaljevanju⁴:

	Bencin (Super 95)		Plinsko olje	
30.3.2026	1,71	EUR	2,15	EUR
23.3.2026	1,77	EUR	2,24	EUR
16.3.2026	1,65	EUR	1,99	EUR
9.3.2026	1,51	EUR	1,78	EUR
2.3.2026	1,44	EUR	1,58	EUR
23.2.2026	1,43	EUR	1,57	EUR
16.2.2026	1,42	EUR	1,53	EUR

Glede na gibanje cen energentov, tj. nafte, v obdobju tega odstopanja bodo cene predvidoma še naprej visoke. Poleg tega so pričakovanja močno odvisna od trajanja konflikta na Bližnjem vzhodu in motenj v Hormuški ožini.

Cene nafte bodo predvidoma še naprej visoke, dokler bodo konflikt in motnje v Hormuški ožini še trajali. Cene goriva sledijo dinamiki cen surove nafte z zamikom enega ali dveh tednov, pri čemer se cene bencina običajno manj neposredno odzivajo na cene nafte, medtem ko so cene dizelskega goriva in goriva za reakcijske motorje, ki ju EU uvaža, običajno bolj nestanovitne od cen surove nafte.

Zaradi globalne narave cen nafte in omejenega vpliva, ki ga imajo države članice na te cene, je ta kriza zunanja kriza. Za vse države članice EU bodo veljale podobne globalne cene energentov. Sposobnost soočanja s povišanjem cen pa se bo precej razlikovala, med drugim tudi glede na dohodek, način prevoza, vire ogrevanja in energijsko učinkovitost stanovanj. Zaradi tega bodo učinki povišanja cen asimetrični. Poleg tega gospodinjstva z nižjimi dohodki običajno večji del svojih dohodkov porabijo za potrošnjo in ne za naložbe ali prihranke. Zato imajo povišanja potrošniških cen večji vpliv na gospodinjstva z nižjimi dohodki.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Člen 19(1), prvi pododstavek, Direktive določa:

„Razen določb prejšnjih členov, zlasti členov 5, 15 in 17, lahko Svet, na predlog Komisije, državi članici soglasno dovoli uvedbo nadaljnjih izjem ali znižanj zaradi upoštevanja posebnih politik.“

³ GD ENER, Weekly oil bulletin (Tedenski bilten o nafti), 2. april 2026, https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_en.

⁴ GD ENER, Weekly oil bulletin (Tedenski bilten o nafti), 2. april 2026, https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_en.

Švedski organi nameravajo z zadevnimi znižanji davkov ublažiti visoke maloprodajne cene goriv za prevoz, plinskega olja in bencina, ki jih je povzročil konflikt na Bližnjem vzhodu, ter si v bistvu prizadevajo za zmanjšanje socialnih in gospodarskih učinkov trenutnih geopolitičnih razmer, ki vplivajo na gospodinjstva in podjetja.

Ta znižanja davkov bi lahko privedla do tega, da bi se upravičencem zaračunavale nacionalne stopnje, ki bi bile lahko nižje od najnižjih davčnih stopenj EU na podlagi direktive o obdavčitvi energije, zato se o odobritvi razpravlja. To lahko prispeva k navedenim ciljem politike.

Možnost uvedbe takega znižanja davkov se lahko predvidi v skladu s členom 19 Direktive, saj je njegov namen omogočiti državam članicam, da uvedejo nadaljnje izjeme ali znižanja zaradi upoštevanja posebnih politik.

Omejeno obdobje veljavnosti dovoljenja, ki traja pet mesecev po začetku veljavnosti izvedbenega sklepa Sveta, je v okviru najdaljšega dovoljenega obdobja iz člena 19(2) direktive o obdavčitvi energije in se lahko podaljša.

Poleg tega znižanje davkov ni kumulativno z drugimi vrstami znižanja davkov.

V teh okoliščinah se zato zdi primerno, da se dovoljenje odobri za zahtevano obdobje.

Hkrati neciljna znižanja davkov pomenijo znatne fiskalne stroške in običajno povečujejo povpraševanje po fosilnih gorivih, s čimer se povečuje neravnovesje med ponudbo in povpraševanjem. Zato bi moral ukrep ostati strogo časovno omejen, njegov pričakovani učinek na povpraševanje po fosilnih gorivih in njegove fiskalne stroške pa bi bilo treba oceniti. Po potrebi bi bilo treba sprejeti izravnalne ukrepe.

Pravila o državni pomoči

Začasno znižanje davkov, ki so ga zahtevali švedski organi, bo za 2,4 SEK na liter nižje od najnižjih davčnih stopenj za goriva za prevoz, kot so določene v členu 7 in Preglednici A Priloge I k Direktivi.

Sedanji predlog ne posega v nobeno oceno švedskega ukrepa na podlagi pravil o državni pomoči. Poleg tega predlog izvedbenega sklepa Sveta ne posega v obveznost države članice, da zagotovi skladnost s pravili o državni pomoči.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

V skladu s členom 19 direktive o obdavčitvi energije Komisija preuči vsak predlog o odstopanju, pri čemer upošteva pravilno delovanje notranjega trga, potrebo po zagotavljanju lojalne konkurence ter zdravstvene, okoljske, energetske in transportne politike EU.

Po navedbah švedskih organov bi moralo predvideno znižanje davkov delno ublažiti socialno in gospodarsko breme švedskega prebivalstva zaradi nedavnega povišanja cen goriv za prevoz, ki je med drugim posledica konflikta v Iranu in motenj v Hormuški ožini.

Zaradi teh izjemnih razmer ni verjetno, da bi ta začasni ukrep vplival na trgovino znotraj EU. Na splošno se zdi, da je ta ukrep sprejemljiv tudi ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi pravičnega delovanja notranjega trga in lojalne konkurence. Ukrep zaradi omejenih učinkov in trajanja predvidoma ne bo izkrivljal konkurence ali oviral delovanja notranjega trga.

Okoljska in podnebna načela

Unija ostaja trdno zavezana svojim podnebnim in energetskim ciljem, kot so navedeni v evropskih podnebnih pravilih (Uredba 2021/1119). Začasna znižanja davkov, ki so dovoljena na podlagi tega akta, ne bi smela povzročiti strukturne oslabitve cenovnih signalov, ki spodbujajo energijsko učinkovitost in prehod na obnovljive vire energije.

Energetska politika

Glede na razpon trenutnega porasta cen energije, ki je posledica razmer na Bližnjem vzhodu, države članice potrebujejo možnost začasnega znižanja trošarinskih stopenj, da bodo te nižje od najnižjih stopenj EU za izdelke, ki niso zajeti v zgoraj navedeni določbi.

Zaradi kratkega trajanja in trenutnih izjemnih okoliščin, povezanih z geopolitičnimi razmerami, ter izjemno visoke tržne cene energentov se možnost znižanja trošarinskih stopenj, da bodo te nižje od najnižjih stopenj, določenih v Direktivi 2003/96/ES, šteje za ustrezno in sorazmerno s potrebo po uravnoteženju specifičnih ciljev politike iz člena 19 direktive o obdavčitvi energije, zlasti okoljske politike EU, in z nujno potrebo po zagotavljanju cenovne dostopnosti energije za podjetja in gospodinjstva.

Politika notranjega trga in poštena konkurenca

Zaradi navedenih izjemnih razmer ni verjetno, da bi ta začasni ukrep vplival na trgovino znotraj EU. Na splošno se zdi, da je ta ukrep sprejemljiv tudi ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi pravilnega delovanja notranjega trga in lojalne konkurence. Ukrep zaradi omejenih učinkov in trajanja predvidoma ne bo izkrivljal konkurence ali oviral delovanja notranjega trga.

Socialna politika

Ugotovljeno in pričakovano povišanje stroškov energije po vsej Uniji nesorazmerno vpliva na gospodinjstva z nizkimi dohodki, saj stroški energije na splošno predstavljajo večji delež njihovih proračunov⁵. Znižanja trošarin za energente imajo zato lahko pozitiven socialni učinek, saj prispevajo k znižanju stroškov energije za gospodinjstva z nizkimi dohodki.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Člen 19 Direktive Sveta 2003/96/ES.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Področje posrednega obdavčenja, ki ga obravnava člen 113 PDEU, samo po sebi ni v izključni pristojnosti Evropske unije v smislu člena 3 PDEU.

Vendar ima Svet v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES v okviru sekundarne zakonodaje izključno pristojnost, da državam članicam dovoli uporabo nadaljnjih izjem ali znižanj v smislu navedene določbe. Zato države članice ne morejo prevzeti te naloge Sveta. Posledično se načelo subsidiarnosti za ta izvedbeni sklep ne uporablja. Vsekakor pa tega dokumenta v

⁵ [Gospodarski in distribucijski učinki višjih cen energije na gospodinjstva v EU – Zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje.](#)

skladu s Protokolom št. 2 k Pogodbama ni treba posredovati nacionalnim parlamentom za preverjanje skladnosti z načelom subsidiarnosti, saj ne gre za osnutek zakonodajnega akta.

- **Sorazmernost**

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti. Znižanja davkov ne presegajo tega, kar je potrebno za doseganje zadevnega cilja.

Dovoljenje se izda za zelo omejeno obdobje, in sicer za pet mesecev, in v okviru energetske krize.

- **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument je izvedbeni sklep Sveta. Člen 19 Direktive 2003/96/ES določa le to vrsto ukrepa.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Za ta ukrep ni potrebna ocena obstoječe zakonodaje.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ta predlog temelji na zahtevku Švedske in zadeva le to državo članico.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Strokovno mnenje ni bilo potrebno.

- **Ocena učinka**

Ta predlog se nanaša na dovoljenje posamezni državi članici na njeno zahtevo in ne zahteva ocene učinka. V skladu s pravili za boljše pravno urejanje te vrste aktov po svoji naravi niso predmet ocene učinka.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ukrep ne predvideva poenostavitve. Je rezultat zahtevka Švedske in zadeva le to državo članico.

- **Temeljne pravice**

Ukrep ne vpliva na temeljne pravice.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ukrep ne povzroča finančne in administrativne obremenitve za Unijo. Zato predlog ne vpliva na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Načrt za izvedbo ni potreben. Ta predlog se nanaša na dovoljenje za znižanje davkov, ki je določeno za zelo omejeno časovno obdobje. Uporabljene davčne stopnje so lahko nižje od

najnižjih davčnih stopenj, določenih v direktivi o obdavčitvi energije. Ukrep se lahko oceni v primeru predloga za podaljšanje veljavnosti tega sklepa.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Za predlog niso potrebni obrazložitevni dokumenti o prenosu.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1 določa, da bo Švedska lahko uporabljala znižani davčni stopnji za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki se uporabljata kot pogonsko gorivo, pri čemer sta lahko ti stopnji pod najnižjimi ravnmi obdavčitve.

Člen 2 določa, da se zahtevano dovoljenje odobri za pet mesecev po začetku veljavnosti tega sklepa, kot je zahtevala Švedska, kar je v okviru najdaljšega obdobja 6 let, ki ga dovoljuje Direktiva.

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dovoljenju Švedski, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES uporabi znižani stopnji trošarin za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki se uporabljata kot pogonsko gorivo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije¹ ter zlasti člena 19(1) Direktive,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V tednih pred sprejetjem tega sklepa je bilo po vsej Uniji zabeleženo izrazito in nenehno poviševanje veleprodajnih in maloprodajnih cen energentov, ki so ga povzročili geopolitični dogodki na Bližnjem vzhodu, ki so vplivali na dobavne verige nafte in naftnih derivatov po vsem svetu. Ta razvoj dogodkov je imel znatne škodljive učinke na gospodinjstva, zlasti ranljive potrošnike, in na podjetja, vključno z malimi in srednjimi podjetji, kar resno ogroža socialno kohezijo, gospodarsko stabilnost in pravilno delovanje notranjega trga.
- (2) Evropski svet je v sklepih z dne 19. marca 2026² priznal izjemno naravo razmer na trgu energije in njihove makroekonomske posledice. V sklepih so bile države članice pozvane, naj v celoti izkoristijo instrumente, ki so na voljo v pravnem okviru Unije, vključno s fiskalnimi ukrepi, da bi obravnavale škodljive socialne in gospodarske posledice šoka zaradi cen energije, ki je posledica krize na Bližnjem vzhodu, zlasti pa je bila poudarjena potreba po tesnem usklajevanju nacionalnih odzivov, da bi se izognili razdrobljenosti, preprečili škodljivo izkrivljanje konkurence in zagotovili enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu.
- (3) Trošarine, kot so določene z Direktivo 2003/96/ES, prispevajo h končnim stroškom energentov, dobavljenih v Uniji. Znižanje trošarin, da bi bile te nižje od najnižjih stopenj, lahko ublaži nekatera povišanja stroškov energije, s katerimi se trenutno soočajo države članice.
- (4) Prožnost, ki izhaja iz Direktive 2003/96/ES, državam članicam omogoča, da v okviru opredeljenih omejitev ciljno in začasno znižajo davčno obremenitev za določene energente. Glede na izjemne in izredne trenutne razmere je treba zagotoviti posebno, časovno omejeno prožnost, ki je izrecno namenjena ublažitvi učinka šoka zaradi cen energije.

¹ UL L 283, 31.10.2003, str. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

² <https://www.consilium.europa.eu/media/lwhk3itd/en-20260319-european-council-conclusions.pdf>.

- (5) Začasna znižanja obdavčitve zadevnih energentov lahko zagotovijo hitro pomoč gospodinjstvom in podjetjem z neposrednim znižanjem cen za končne uporabnike. V sedanjih razmerah so taka izredna znižanja ustrezen in potreben instrument za odpravljanje resnih motenj v gospodarstvu, ki so posledica šoka zaradi cen energije.
- (6) Švedski organi so z dopisom z dne 26. marca 2026 v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES zaprosili za dovoljenje za uporabo znižanih stopenj trošarin za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki se uporabljata kot pogonsko gorivo, ki sta za 2,4 SEK na liter goriva nižji od najnižjih davčnih stopenj, ki se uporabljajo za pogonska goriva iz člena 7 navedene direktive. Dovoljenje je bilo zahtevano za obdobje pet mesecev.
- (7) Po navedbah švedskih organov je namen uporabe znižane stopnje trošarin ublažiti socialne in gospodarske učinke visokih maloprodajnih cen bencina in dizelskega goriva, ki so posledica izrednih geopolitičnih razmer ter neposredno vplivajo na gospodinjstva in podjetja.
- (8) Ni verjetno, da bi zahtevano dovoljenje čezmerno izkrivljalo konkurenco ali oviralo pravilno delovanje notranjega trga. Glede na kratkoročnost dovoljenja in izjemne okoliščine, povezane z geopolitičnimi razmerami, skupaj z izjemno visoko tržno ceno nafte, je bilo ugotovljeno, da je zahtevano odstopanje ustrezno in sorazmerno glede na potrebo po vzpostavitvi ravnovesja med specifičnimi cilji politike iz člena 19(1) Direktive 2003/96/ES, zlasti okoljske politike Unije, in nujno potrebo po zagotovitvi cenovne dostopnosti energije za podjetja in gospodinjstva.
- (9) Švedski bi bilo zato treba dovoliti, da začasno uporablja znižani stopnji trošarin, ki sta nižji od najnižjih stopenj Unije, za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki se uporabljata kot pogonsko gorivo.
- (10) Hkrati neciljna znižanja davkov pomenijo znatne fiskalne stroške in običajno povečujejo povpraševanje po fosilnih gorivih, s čimer se povečuje neravnovesje med ponudbo in povpraševanjem. Zato bi moral ukrep ostati strogo časovno omejen, njegov pričakovani učinek na povpraševanje po fosilnih gorivih in njegove fiskalne stroške pa bi bilo treba oceniti. Po potrebi bi bilo treba sprejeti izravnalne ukrepe –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Švedski se dovoli, da najnižji stopnji trošarin za plinsko olje in neosvinčeni bencin, ki se uporabljata kot pogonsko gorivo, kakor je določeno v členu 7 Direktive 2003/96/ES, zniža za 2,4 SEK na liter.

Člen 2

Veljati preneha [5 mesecev po dnevu uradnega obvestila].

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Švedsko.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik/predsednica*